

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 299 / 2009
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Τμήμα Α2 Διακοπών
Συνεδρίαση της 15-7-2009

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Νικηφόρος Κανιούρας, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ..

Μέλη: Ιωάννης Σακελλαρίου, Πέτρος Τριανταφυλλίδης, Αλέξανδρος Καραγιάννης, Ηλίας Δροσογιάννης, Ιωάννης Διονυσόπουλος, Ανδρέας Χαρλαύτης, Αντώνιος Κλαδιάς, Στέφανος Δέτσης, Παρασκευάς Βαρελάς, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Κων/νος Χαραλαμπίδης, Νομικός Σύμβουλος.

Ερώτημα: Φ.350/15/29939/Δ1/12-3-2009 της Δ/σης Προσωπικού Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Ε.Π.Θ..

Περίληψη Ερωτήματος: Εάν υφίσταται κατά νόμο ασυμβίβαστο ^{μεταξύ} της ιδιότητας στελέχους της δημόσιας εκπαίδευσης και της ιδιότητας του αιρετού εκπροσώπου των Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

Σχετικά με το παραπάνω Ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδότησε ως ακολούθως:

I. Το 2007 έγινε επιλογή στελεχών εκπαίδευσης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, όπως προβλέπεται από σχετικό Προεδρικό Διάταγμα. Εκπαιδευτικός, η οποία συμμετέσχε σε γραπτές εξετάσεις και συνέντευξη και αξιολογήθηκε και τα τυπικά της προσόντα, επιλέχθηκε, βάσει μορίων, και τοποθετήθηκε ως Σχολική Σύμβουλος της 4^{ης} Περιφέρειας Αθηνών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, όπου μέχρι σήμερα υπηρετεί. Η Εκπαιδευτική Περιφέρεια αρμοδιότητάς της ανήκει στο Δήμο Αθηναίων. Στη συνέχεια εκλέχτηκε δημοτική σύμβουλος Ζωγράφου και στις αρχές Ιανουαρίου 2009 ορίστηκε από το Δήμαρχο Ζωγράφου Αντιδήμαρχος. Η συγκεκριμένη εκπαιδευτικός δεν επιθυμεί ούτε προτίθεται, κατά σχετική δήλωσή της στην υπηρεσία, να κάνει χρήση του δικαιώματός της προς χορήγηση της ειδικής άδειας του άρθρου 139 Ν.3463/2006, κατά το διδόμενο από το Ν. 3613/07 δικαίωμα επιλογής και θα συνεχίσει να υπηρετεί ως Σχολική Σύμβουλος.

Με αφορμή την περίπτωση της συγκεκριμένης εκπαιδευτικού η υπηρεσία ερωτά αν υπάρχει, γενικώς, ασυμβίβαστο μεταξύ της ιδιότητας του στελέχους εκπαίδευσης (Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης, Διευθυντής Εκπαίδευσης, Προϊστάμενος Γραφείου, Σχολικός Σύμβουλος και Διευθυντής Σχολείου) και της ιδιότητας του αιρετού εκπροσώπου των Ο.Τ.Α. α' βαθμού (Δημάρχου, Αντιδημάρχου, Προέδρου Κοινότητας), όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παρ. 14 του Ν.2621/1998 (ΦΕΚ 136 Α') όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 23 παρ. 2 του Ν.2641/1998 (ΦΕΚ 211 Α'), καθώς και αν οι ανωτέρω διατάξεις εξακολουθούν να ισχύουν..

IIα) Το άρθρο 2 παρ. 14 Ν. 2621/98 (Α' 196) ορίζει τα εξής:

«14. Εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που κατέχουν θέση αιρετού εκπροσώπου οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού δεν μπορούν ταυτόχρονα να επιλέγονται σε θέσεις προϊσταμένων διευθύνσεων και γραφείων, σχολικών συμβούλων και διευθυντών σχολείων. Εάν είναι ήδη προϊστάμενοι διευθύνσεων και γραφείων, σχολικοί σύμβουλοι και διευθυντές σχολείων και εκλεγούν εκπρόσωποι οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, απαλλάσσονται αυτοδικαίως από τις ανωτέρω θέσεις μετά την ανάληψη των καθηκόντων τους ως αιρετών εκπροσώπων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.»

Στην παραπάνω παράγραφο προστέθηκαν, με το άρθρο 23 παρ. 2 Ν. 2641/98 (Α' 211), τα ακόλουθα:

«Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται για τους αιρετούς εκπροσώπους των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού που ασκούν καθήκοντα νομάρχη, βοηθού νομάρχη, επάρχου, προέδρου νομαρχιακής επιτροπής, δημάρχου, αντιδημάρχου ή προέδρου κοινότητας.

Οι ανωτέρω υποχρεούνται εντός δέκα (10) ημερών από την ανάληψη των αξιωμάτων τους στους Ο.Τ.Α. να καταθέσουν δήλωση για την προσωρινή απαλλαγή από τα διοικητικά καθήκοντά τους στην εκπαίδευση. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, απαλλάσσονται από τα διοικητικά καθήκοντά τους στην εκπαίδευση για το χρονικό διάστημα άσκησης των καθηκόντων τους στους Ο.Τ.Α., διατηρούν όμως τη σειρά τους στους αξιολογικούς πίνακες επιλογής και, μετά την αποχώρησή τους από τους Ο.Τ.Α., τοποθετούνται σε κενές και κενούμενες θέσεις, για τις οποίες είχαν επιλεγεί με απόλυτη προτίμηση, για συμπλήρωση της τετραετούς θητείας τους, εφόσον δεν έχει λήξει η ισχύς των πινάκων επιλογής τους. Οι κενούμενες θέσεις στελεχών της εκπαίδευσης κατά τη διαδικασία της παρούσας παραγράφου πληρούνται με τοποθέτηση των περιλαμβανομένων στους οικείους πίνακες επιλογής κατά τις δηλώσεις προτιμήσεώς τους. Αν δεν υπάρχουν άλλοι υποψήφιοι ορίζονται αναπληρωτές στις κενωθείσες θέσεις κατά τις ισχύουσες διατάξεις.»

ε) Περαιτέρω, το άρθρο 1 (υπό τον τίτλο «Οργάνωση») Ν.2986/02 ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής: «1. Οι περιφερειακές υπηρεσίες, που αποτελούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, είναι:

α) Οι Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, οι οποίες υπάγονται απευθείας στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β) Οι Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης των νομών και νομαρχιών. οι οποίες υπάγονται στην οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

γ) Τα Γραφεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, που προβλέπονται από το άρθρο 56 του ν.1566/1985, που υπάγονται στην οικεία Διεύθυνση εκπαίδευσης των νομών και νομαρχιών

ι) Οι σχολικές μονάδες, τα κέντρα συμβουλευτικής – προσανατολισμού (ΚΕ.ΣΥ.Π.), τα γραφεία σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού. . . . που

υπάγονται στην οικεία διεύθυνση ή γραφείο εκπαίδευσης του νομού ή της νομαρχίας.

2. Οι Σχολικοί Σύμβουλοι προσχολικής αγωγής, δημοτικής εκπαίδευσης, ειδικής αγωγής και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υπάγονται στην οικεία περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης.».

χ) Τέλος, ο Ν. 3463/06 «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων» (Α' 114) ορίζει, μεταξύ άλλων, τα παρακάτω: «**Άρθρο 28. 1.** : Δήμαρχος, πρόεδρος Κοινότητας, δημοτικός ή κοινοτικός σύμβουλος . . . μπορεί να εκλεγεί ο δημότης που έχει συμπληρώσει το 21^ο έτος της ηλικίας του κατά την ημέρα διενέργειας των εκλογών. **Άρθρο 29:** 1. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχοι, πρόεδροι Κοινοτήτων, δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι δημοτικού διαμερίσματος ή τοπικοί σύμβουλοι και πάρεδροι. α) . . .

δ) Δημόσιοι υπάλληλοι και υπάλληλοι των φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός είναι οριοθετημένος κατά το χρόνο διενέργειας των εκλογών, στους Δήμους ή τις Κοινότητες στα διοικητικά όρια των οποίων άσκησαν καθήκοντα προϊσταμένου οργανικής μονάδας επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης, ένα έτος πριν από τη διενέργεια των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών . . .

8. Δημόσιοι υπάλληλοι και υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, εάν εκλεγούν δήμαρχοι, πρόεδροι Κοινοτήτων, δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι δεν μπορούν να ασκούν καθήκοντα προϊσταμένου οργανικής μονάδας επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης σε υπηρεσία που εδρεύει στο Δήμο ή στην Κοινότητα, στην οποία εξελέγησαν.

9. Δήμαρχοι, πρόεδροι Κοινοτήτων, δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι δημοτικών διαμερισμάτων, τοπικοί σύμβουλοι και πάρεδροι που αποδέχονται οποιοδήποτε από τα καθήκοντα ή τα έργα που συνιστούν ασυμβίβαστο ή αποκτούν δημοτικότητα σε άλλο Δήμο ή σε άλλη Κοινότητα εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αξίωμά τους. Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας με πράξη του διαπιστώνει την ύπαρξη του ασυμβίβαστου και την έκπτωση από το αξίωμα. . . . **Άρθρο 87.. . . 2.** Αντιδήμαρχοι είναι οι σύμβουλοι της πλειοψηφίας που ορίζει με απόφασή του ο δήμαρχος. Με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου αυτής της παραγράφου, η θητεία τους δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός (1) έτους. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους δεν μπορούν να εκλεγούν μέλη του προεδρείου του δημοτικού

συμβουλίου. Ο δήμαρχος μπορεί με αιτιολογημένη απόφασή του να αντικαθιστά, οποτεδήποτε, τον αντιδήμαρχο. 3. Ο δήμαρχος με απόφασή του που δημοσιεύεται σε μία τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα και, αν δεν υπάρχει ημερήσια, σε μια εβδομαδιαία της πρωτεύουσας του νομού, μπορεί να μεταβιβάζει συγκεκριμένες αρμοδιότητές του σε αντιδημάρχους,» **Άρθρο δεύτερο.** Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, σύμφωνα με το άρθρο τέταρτο και με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 273, καθώς και των ειδικών ρυθμίσεων του παρόντος, καταργείται το π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α'), καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη αντίθετου περιεχομένου.».

III. Από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων συνάγονται τα εξής: Μετά την έναρξη ισχύος του νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/06) τα ασυμβίβαστα των αιρετών οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού, όπως αυτά καθορίζονται με τις διατάξεις του άρθρου 29 αυτού, περιορίστηκαν και ισχύουν, για τους δημοσίους υπαλλήλους, πρωτίστως στην περιφέρεια του δήμου στον οποίο έχουν τα όργανα ^{αυτά} (εκλεγεί. Η από πλευράς κωλυμάτων και ασυμβίβαστου, εξ άλλου, αντιμετώπιση των αντιδημάρχων δεν διαφέρει, υπό τον ισχύοντα Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, της αντιμετώπισης όλων των αιρετών οργάνων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, αφού και οι αντιδήμαρχοι επιλέγονται μεταξύ των εκλεγμένων δημοτικών συμβούλων (της πλειοψηφίας).

Περαιτέρω, υπό το κράτος του προϊσχύσαντος Κ.Δ.Κ. είχε γίνει δεκτό, καθ' ερμηνεία της προμνησθείσας διάταξης του άρθρου 2 παρ. 14 (όπως τροποποιήθηκε) Ν.2621/98, ότι οι εκπαιδευτικοί που κατέχουν θέση αιρετού εκπροσώπου οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και ασκούν καθήκοντα, μεταξύ άλλων, Δημάρχου, Αντιδημάρχου ή Προέδρου Κοινότητας, δεν μπορούν ταυτόχρονα να επιλέγονται για θέσεις προϊσταμένων Δ/νσεων, Προϊσταμένων Γραφείων Σχολικών Συμβούλων και Δ/ντών Σχολείων και, εφόσον ήδη έχουν αυτή την ιδιότητα, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων εκπίπτουν από τις ως άνω διευθυντικές θέσεις τους στην εκπαίδευση και απαλλάσσονται από τα αντίστοιχα διοικητικά τους καθήκοντα για το χρονικό διάστημα που ασκούν καθήκοντα στους Ο.Τ.Α. καθώς και ότι εκπαιδευτικοί που εκλέγονται και ασκούν καθήκοντα στις ως άνω θέσεις των Ο.Τ.Α. εκπίπτουν αυτοδικαίως

από τις Διευθυντικές θέσεις στην Εκπαίδευση και αποβάλλουν την αντίστοιχη ιδιότητά τους, με άμεσο αποτέλεσμα να επανακάμπτουν στις οργανικές θέσεις τους και να ασκούν τα καθήκοντά τους μετά το χρονικό διάστημα που διαρκεί η θητεία τους στις ανωτέρω θέσεις των Ο.Τ.Α. (374/18-3-2003 γνωμδ. έγγραφο του Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Ε.Π.Θ.).

Υπό την ισχύ του νέου Κ.Δ.Κ. (Ν.3463/06) έχει γίνει δεκτό ότι στην έννοια του όρου «Προϊστάμενος οργανικής μονάδας επιπέδου Γενικής Δ/νσης ή Δ/νσης» του άρθρου 29 αυτού υπάγονται μόνον οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης και οι Προϊστάμενοι των Δ/σεων Εκπαίδευσης, όχι όμως οι Προϊστάμενοι των Γραφείων Εκπαίδευσης και οι Δ/ντές Σχολικών Μονάδων (γνωμδ. Ν.Σ.Κ. 588/06).

Από τις διατάξεις, εξάλλου, του προμνησθέντος άρθρου 1 Ν.2986/02 (Α' 24), σε συνδυασμό προς τις προμνησθείσες του άρθρου 29 παρ. 1 Κ.Δ.Κ., συνάγεται ότι, ως «οργανική μονάδα» νοείται μόνον εκείνη στην οποία παράγεται διοικητικό έργο και γίνεται χειρισμός διοικητικής φύσεως υποθέσεων των πολιτών (Ν.Σ.Κ. 588/06). Περαιτέρω, οι Διευθυντές δημόσιων σχολικών μονάδων, υπαγόμενοι στις αρμόδιες Δ/σεις, δεν παράγουν διοικητικό έργο επιπέδου Γενικής Δ/νσης ή Διεύθυνσης (Σ.τ.Ε. 2336 και 3096/08), ενώ οι σχολικοί σύμβουλοι, ασκούντες καθαρώς παιδαγωγικά και εκπαιδευτικά καθήκοντα, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι παράγουν διοικητικό έργο καθ' οιανδήποτε έννοια και, συνεπώς, ουδέν απολύτως κώλυμα εκλογιμότητας ή ασυμβίβαστο συντρέχει στο πρόσωπο των τελευταίων και μάλιστα ανεξαρτήτως Ο.Τ.Α. εντός των διοικητικών ορίων του οποίου άσκησαν (ή ασκούν) τα καθήκοντά τους. Όσον αφορά στην εισάγουσα, μεταξύ άλλων και γι' αυτούς, σχετικό ασυμβίβαστο διάταξη του άνω άρθρου 2 παρ. 14 Ν.2621/98, αυτή θα πρέπει να θεωρείται σιωπηρώς καταργηθείσα στο σύνολό της μετά την ισχύ του νέου Κ.Δ.Κ., ως ειδική μεν πλην αντιθέτου, κατά την έννοια του προμνησθέντος άρθρου δευτέρου αυτού, περιεχομένου.

Προκειμένου, τέλος, περί των λοιπών στελεχών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ισχύουν, κατ' αρχήν, σχετικά με τα ασυμβίβαστα και τα κωλύματα εκλογιμότητάς τους, τα κριθέντα με την 588/06 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μειοψήφισε ο Νομικός Σύμβουλος Αλέξανδρος Καραγιάννης, ο οποίος διατύπωσε την άποψη ότι, δια την ταυτότητα του νομικού λόγου,

λαμβάνομένου υπόψη και του σκοπού για τον οποίο θεσπίσθηκε το ασυμβίβαστο, τούτο καταλαμβάνει και τον Πρ. Γρ. Εκπαίδευσης, Σχολ. Συμβ. και Δ/ντές Σχ. Μονάδων.

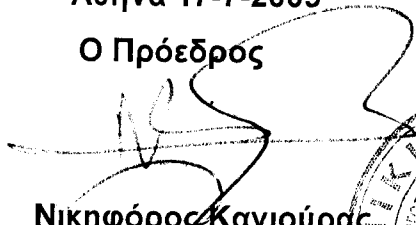
Είναι, τέλος, αδιάφορο εν προκειμένω, ως εκφεύγον του αντικειμένου της παρούσας γνωμοδότησης το, εμμέσως, πάντως, τιθέμενο ζήτημα της χρήσης ή μη εκ μέρους σχολικού συμβούλου ή άλλου στελέχους της εκπαίδευσης, κατέχοντος αξίωμα αντιδημάρχου, της ειδικής άδειας του άρθρου 139 Κ.Δ.Κ., η χορήγηση της οποίας έπαυσε να είναι υποχρεωτική βάσει του άρθρου 29 παρ. 1β Ν.3613/07 (Α' 263).

Ενόψει των παραπάνω το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α2 τμήμα διακοπών) γνωμοδοτεί κατά πλειοψηφία (ψήφοι ένδεκα έναντι μιάς) σχετικά με το εν αρχή Ερώτημα, ως εξής: α) Το ασυμβίβαστο του άρθρου 29 Κ.Δ.Κ. εκτείνεται επί των Περιφερειακών Δ/ντών Εκπαίδευσης και των Προϊσταμένων των Δ/σεων Εκπαίδευσης, εφόσον, βέβαια, αυτοί ασκούν ή άσκησαν τα καθήκοντά τους στα διοικητικά όρια των Δήμων ή Κοινοτήτων που εκλέχτηκαν ένα έτος προ των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών. Το ως άνω ασυμβίβαστο δεν καταλαμβάνει, σε οποιαδήποτε περίπτωση, τους Προϊσταμένους των Γραφείων Εκπαίδευσης, τους Σχολικούς Συμβούλους και τους Διευθυντές Σχολικών Μονάδων β) Οι διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 14 Ν.2621/98, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 23 παρ. 2 Ν.2641/98, θεωρούνται σιωπηρώς καταργηθείσες μετά την έναρξη ισχύος του νέου Κ.Δ.Κ.

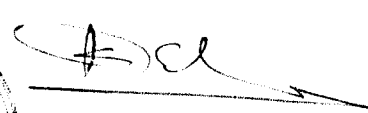
Εθεωρήθη

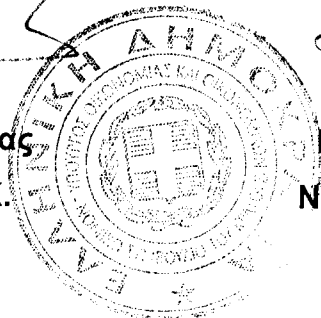
Αθήνα 17-7-2009

Ο Πρόεδρος

Νικηφόρος Κανιούρας
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Κων/νος Χαραλαμπίδης
Νομικός Σύμβουλος Ν.Σ.Κ.

GN 299-09